

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mămăligă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. B. Bîrca, E. Clim, St. Iorgov)

DECIZIE

15 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Ivan Deadînciuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Deadînciuc împotriva Firmei „Bunegoț-C” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată, încasarea plății datorate pentru locațiunea bunurilor mobile și contravaloarea bunurilor aflate în posesie nelegitimă,

împotriva încheierii din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă :

La 07 aprilie 2015, Ivan Deadînciuc și avocatul Tatiana Maștalîn au depus cerere de chemare în judecată împotriva Firmei „Bunegoț-C” Societate cu Răspundere Limitată (în continuare „Bunegoț-C” SRL) solicitând obligarea SRL „Bunegoț-C” de a-i restitui bunurile care îi aparțin și anume: mașina de decupare a pietrii „MKД-2M”, la costul de 39275 de lei; mașina de decupare a pietrii „KMF-2”, la costul de 18702 de lei; substanție de transformare marca „TCIIIBII-250”, la costul de 36150 de lei; camion tehnologic marca „CA3 53-B”, la costul de 14000 de lei, în total costul bunurilor fiind de 108127 de lei, recuperarea de la SRL „Bunegoț-C” a sumei de 126000 de lei, ce constituie plata pentru arenda echipamentului pentru perioada 10 iulie 2011-10 iulie 2014.

La 08 iunie 2015, Ivan Deadînciuc, reprezentat de avocatul Tatiana Maștalîn, a depus cerere de concretizare a cerințelor prin care a solicitat repunerea în termenul de adresare în instanță, încasarea datoriei în sumă de 210000 de lei pentru locațiune, încasarea sumei de 108127 de lei cu titlu de despăgubire pentru bunurile aflate în posesia nelegitimă a pârâtului.

Prin încheierea din 26 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a scos de pe rol cererea depusă de Ivan Deadînciuc împotriva „Bunegoț-C” SRL cu privire la încasarea plății pentru închirierea echipamentului și a contravalorii bunurilor aflate în posesie străină.

Prin decizia din 13 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de Ivan Deadînciuc, reprezentat de avocatul Tatiana Maștalîn și s-a casat

încheierea din 26 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în același complet de judecată pentru examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 235 alin.(2) Cod de procedură civilă s-a reluat examinarea cauzei civile în fond.

Prin hotărârea din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui Ivan Deadînciuc cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată; s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție pretenția înaintată de către Ivan Deadînciuc împotriva „Bunegoț-C” SRL cu privire la încasarea datoriei pentru locațiunea bunurilor mobile pentru perioada 01 aprilie 2010-07 aprilie 2012; s-a respins ca fiind neîntemeiată pretenția înaintată de către Ivan Deadînciuc împotriva „Bunegoț-C” SRL cu privire la încasarea datoriei pentru locațiunea bunurilor mobile pentru perioada 07 aprilie 2012-ianuarie 2018; s-a respins ca fiind neîntemeiată pretenția înaintată de către Ivan Deadînciuc împotriva „Bunegoț-C” SRL cu privire la încasarea contravalorii bunurilor aflate în posesie nelegitimă în mărime de 108127 de lei.

La 17 august 2018, Ivan Deadînciuc a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Ivan Deadînciuc împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen; s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 20 februarie 2019, Ivan Deadînciuc a declarat recurs împotriva încheierii din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționată prin încheierea casată, casarea hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului s-a invocat că în conformitate cu art. 111 Cod de procedură civilă, calcularea termenului de procedură se realizează din data comunicării actului de procedură. Or, la caz data comunicării actului de procedură este data când i-a fost comunicată încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău. Pe plicul prin care i-a fost expediată încheierea din 18 septembrie 2018 este aplicată data de 05 februarie 2019 ora 20:12. Astfel, consideră că recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 18 septembrie 2018, iar Ivan Deadînciuc a declarat recurs la 20 februarie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii prin scrisoarea de însoțire datată cu 29 ianuarie 2019 (Vol.II, f.d.23), iar plicul este datat cu ștampila oficiului poștal din 05 februarie 2019 (Vol.II, f.d.28). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră recursul declarat de Ivan Deadînciuc ca fiind neîntemeiat și pasibil de a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În acest sens, Colegiul relevă că dispozitivul hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Deadînciuc împotriva Firmei „Bunegoț-C” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată, încasarea plății datorate pentru locațiunea bunurilor mobile și contravaloarea bunurilor aflate în posesie nelegitimă, a fost pronunțat la 28 iunie 2018 (Vol.I, f.d.245).

La 17 august 2018, Ivan Deadînciuc a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru (Vol.II, f.d.1).

Prin încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Ivan Deadînciuc împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen; s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate (Vol.II, f.d-18-22).

Colegiul notează că instanța de apel a indicat că apelantul în apelul declarat a pretins că cererea de apel o consideră depusă în termen, deoarece hotărârea instanței din 28 iunie 2018 i-ar fi fost comunicată la 27 iulie 2018.

La acest capitol, Colegiul reține constatarea instanței de apel precum că Ivan Deadînciuc și avocatul Tatiana Maștalîn au fost prezenți în cadrul ședinței de judecată din 08 iunie 2018 în prima instanță și au cunoscut despre data și ora următoarei ședinței de judecată din 21 iunie 2018 ora 10:30 pentru care s-a preconizat pronunțarea dispozitivului hotărârii. Or, atât reclamantul Ivan Deadînciuc, cât și avocatul Tatiana Maștalîn au fost înștiințați contra semnătură despre data și ora ședinței de judecată din 21 iunie 2018 ora 10:30 (Vol.I, f.d.240).

La fel, instanța de apel corect a punctat despre obligația părților de a se interesa la intervale rezonabile la ce etapă se află procesul desfășurat.

Deși, reclamantul Ivan Deadînciuc și avocatul Tatiana Maștalîn au fost înștiințați contra semnătură despre data și ora ședinței de judecată din 21 iunie 2018 ora 10:30, în cadrul ședinței de judecată respective partea reclamantă nu s-a prezentat, însă a indicat că hotărârea contestată i-a fost comunicată la 27 iulie 2018.

Chiar și în condițiile în care reclamantul/apelant sau avocatul acestuia nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe-28 iunie 2018, ei au cunoscut despre existența litigiului, fapt detaliat anterior. Or, în conformitate cu art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Sub acest aspect, Colegiul apreciază ca fiind corectă constatarea instanței de apel precum că apelantul nu a solicitat repunerea în termen pentru exercitarea căii de atac-apelul, în condițiile în care textul cererii de apel atestă lipsa unor cerințe în acest sens. Dealtfel, la materialele cauzei lipsesc alte cereri formulate separat de cererea de apel, prin care s-ar solicita repunerea în termen la declararea acestuia. Respectiv, instanța de apel just a conchis, în esență, despre lipsa unei cereri de repunere în termen pentru declararea apelului de către Ivan Deadînciuc.

Mai mult, diligența părților de a urmări desfășurarea procesului nu a fost exclusă, iar în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, aspect despre care a accentuat și instanța de apel în ipotezele sale.

La caz, Colegiul accentuează că repunerea în termen la declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care apelantul ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Or, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Colegiul reiterează că art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă stabilește expres termenul de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței

trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Or, la caz în circumstanțele expuse anterior, s-a stabilit cu certitudine că apelul declarat de către Ivan Deadînciuc la 17 august 2018 împotriva hotărârii din 28 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, este tardiv și instanța de apel corect a conchis despre restituirea acestuia ca fiind declarat în afara termenului legal, precum și că apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Concomitent Colegiul relievă că, deși, recurentul contestă încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel, nu a adus anumite argumente care coroborate cu circumstanțele cauzei ar duce la identificarea unor încălcări ce ar fi fost admise de instanța de apel la adoptarea soluției prin încheierea contestată.

Din alegațiile invocate de recurent nu se disting anumite încălcări sau interpretări/aplicări eronate ale normelor de drept procedural care ar fi fost admise de instanța de apel la restituirea cererii de apel și care ar putea fi analizate sub aspectul temeiniciei pentru a determina legalitatea/ilegalitatea încheierii contestate.

În corolar, pornind de la lipsa unor încălcări de ordin procedural sau de altă natură, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca fiind declarat în afara termenului legal, precum și faptul că apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Dealtfel, din textul art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă se distinge că restituirea cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului prevăzut de lege, nu este decât o sancțiune procedurală, adică o urmare nefavorabilă, stabilită de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat obligațiile sale procedurale pentru a-și valorifica drepturile procedurale în termen.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Ivan Deadînciuc.

Se menține încheierea din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Deadînciuc împotriva Firmei „ Bunegoț-C” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată, încasarea plății datorate pentru locațiunea bunurilor mobile și contravaloarea bunurilor aflate în posesie nelegitimă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh